

2

הייתה לי תחושת בטן שמהו לא רגיל אצלו

פגשתי את אלונה ביום הכי גשום של תחילת החורף. כל הדרך באוטו נזלו עליי מים דרך החלק שמחבר את השמשה הקדמית עם הגג. מאז החורף שעבר, שהשאיר את האוטו עם ריח קל של טחב, הבטחתי לעצמי לתקן את הנזילה. בכל זאת לא עשיתי את זה. דחיתי עד שהגשם הקדים אותי. הגעתי לבית של אלונה אחרי נסיעה של כמעט שעה, רטובה מטיפות גדולות שנספגו בבגדים בדרך. בשלוש השעות בהן ישבנו בסלון החמים, הגשם לא הפסיק לצרוח מבחוק. הילדים שלה, יחד עם כמה חברים, נכנסו ויצאו. הכלבה ארוכת השיער חיפשה מקום להתחמם ליד הרגליים שלנו. אלונה דיברה בשקט, בקול שכמעט נבלע בהמולת הבית מלא החיים ובשריקת הסערה הגדולה שבחוק.

אלונה

גדלתי בארגנטינה כבת אמצעית. יש לי אחות שגדולה ממני בשנה ואח צעיר בשנתיים, כולנו ביחסים קרובים מאוד. אחי תמיד שימש לי דמות השוואתית לאורי, הבן שלי. כילד הוא נהג לשחק איתנו, הבנות,

בבובות ותמיד היה מוקף חברות. אחי הוא גם דברן לא קטן, כמו אורי. קשה למצוא גברים כאלה, גברים שאוהבים לדבר על רגשות. ההבדל בין אחי לבין אורי, הוא שאחי התחתן ונולדו לו שני ילדים. הוריי ילדו אותנו צעירים מאוד, כמעט בעצמם ילדים. הם היו אנשים פתוחים מאוד, לא היו הסתרות בבית, דיברנו על הכול בצורה מאוד גלויה. עם הגיל, ההורים הפכו להיות חברים שלנו, לצד היותם אוטוריטה. יכולתי לבוא אליהם כמעט עם כל סוגי הבעיות, אמנם לא עם בעיות כמו "יש לי אוברדרפט", בזה הם היו פחות טובים, אבל כן עם בעיות רגשיות, עם התלבטויות, דברים כאלה. שנים מאוחר יותר, כשהקמתי משפחה, היה לי חשוב מאוד ליצור אותה תחושה עם הילדים שלי.

כמו הוריי, אני דמות מאוד סמכותית בבית, אבל אני גם חברה של הילדים. זו לא שותפות רק ל"כיף", הם יודעים שאני יודעת להיות קשה, אפילו קשה מאוד. ועדיין, אני מאוד קשובה אליהם, משתדלת לשמוע אותם ולהיות בשבילם כשהם צריכים אותי. אני יכולה להגיד שיש אווירה טובה בבית, של פתיחות, וגם של לא מעט הומור כשצריך. למדתי את זה מאבא שלי, הוא היה אחד שהוסיף לכל דבר בדיחה או קריצה, מתוך רצון לא לשקוע בכבדות. בעלי, איציק, הוא הצד הפרקטי שלנו, המאזניים של הבית. הוא גורם לדברים להיראות קלים ופשוטים יותר. אני יכולה להפוך משהו לכדור צמר מסובך וברגע שאשים את הכדור אצלו בידיים, אני יודעת שהוא ימצא את ההתחלה ואת הסוף, והכול יסתדר.

כמוני, בני אורי הוא האמצעי, הילד השני במשפחה. הוא נולד אחרי בת אחת, ולפני עוד בת צעירה יותר. הקשר שלי עם אורי, כתינוק, היה

שונה מאוד ממה שקרה עם הבכורה. תמיד אומרים שכשאמא יולדת יש אושר גדול, אהבה גדולה. עם הבת הגדולה לא חוויתי את זה ככה. לקח לי זמן להתחבר ליצור הקטן הזה. טיפלתי בה, אבל באופן אוטומטי, של עשייה. לחיבור הרגשי לקח עוד זמן, אולי בגלל שהייתי צעירה מאוד, רק בת עשרים ושתיים. פעם התביישתי לספר את זה, היום יש לתחושה הזו יותר לגיטימציה. כשנכנסתי להיריון עם אורי, זה היה אחרת. ההיריון היה קצת שונה, התחושות היו שונות, אולי בגלל שכבר הייתי אמא. נוצר בינינו קשר, חוויתי את העובר בצורה אחרת, פיתחתי רגשות כלפיו. כשהוא נולד זו הייתה התאהבות ממבט ראשון, משהו בו תפס אותי מההתחלה, קשה לי להסביר.

מאז שאורי היה בן שלוש או ארבע, הייתה לי תחושת בטן שמהו לא רגיל אצלו. ראיתי שהוא משחק רק עם בנות, וזה היה די ברור שהוא לא אוהב חברה של בנים. ילד שובב, אבל בו בזמן נורא עדין, אפילו משחקי מלחמה במחשב הרתיעו אותו. הוא היה ילד מקסים, כל מה שאמא יכולה לבקש, ועדיין, הרגשתי שמהו אצלו לא רגיל, שהוא לא מתנהג כמו שבנים בגילו מתנהגים. היום אני יכולה להגיד שהחשש שלי היה מפני הומוסקסואליות.

בגלל כל המחשבות האלה, אמרתי לבעלי שאנחנו צריכים ללכת להתייעץ עם פסיכולוג ילדים. זה היה עוד לפני שאורי התחיל גן חובה. כמו הרבה זוגות צעירים כל הוצאה כספית הייתה כמו קריעת ים סוף, אבל בכל זאת התעקשתי, והלכנו. הגענו לפגישה וישבנו מולו, שנינו, ואני מייד התחלתי לדבר. סיפרתי שאורי לא אוהב לשחק בכדור, שהוא שומר קצת מרחק מאציק אבל מאוד מחובר אליי, תיארתי לו את המשחקים בבובות הברבי ובשאר המשחקים של אחותו. כשסיימתי הפסיכולוג הביט בי ושאל, "אז מה את שואלת אותי, בעצם?". לא יצאו לי המילים. הרגשתי שאני לא יכולה להגיד דבר כזה למישהו. התביישתי במחשבות שלי על אורי. איך אני בכלל

מעזה לחשוב דברים כאלה על הבן שלי? הפסיכולוג המשיך לשאול עוד כל מיני שאלות, ובסוף הוא אמר, "מה אתם שואלים, האם הוא הומו? אם הוא יהיה הומו?". פרצתי בבכי. לא הייתי מסוגלת לשמוע את זה. המילים פתאום נשמעו לי חזקות מאוד.

חשבתי שהוא ידריך אותי כיצד לנהוג עם אורי, שיגיד שזה נורמלי, משהו בסגנון. אבל הוא פשוט אמר בדרך מאוד ישירה ובוטה את מה שנמנעתי מלומר לעצמי, הציג לי את השאלה שפחדתי לשאול. לקח קצת זמן עד שנרגעתי, ואז הוא אמר שאי אפשר לקבוע בוודאות שום דבר, שאורי צעיר מדי, אבל... וזה היה "אבל" גדול, חשוב שנדע, שאם הוא הומו, אז הוא יהיה הומו. לא משנה מה נעשה, וממש אין טעם לזרוק כסף על פסיכולוגים. בינתיים הוא הציג שאוריד פרופיל, אהיה פחות בולטת, שאתן לבעלי לבלות איתו יותר זמן, אולי לקחת אותו למשחקי כדורגל או כדורסל, ובאופן כללי לתפוס מקום מרכזי יותר בחיים שלו.

בעקבות הפגישה, ניסיתי במשך תקופה להיות יותר מינורית ולפנות את הבמה לבעלי, אבל זה לא עבד. לא משנה כמה אני אוהבת את המשפחה שלי, אני לא יכולה להיות מישהי שאני לא יכול להיות שאנשים אחרים יכולים, אבל אני לא הצלחתי. חזרתי די מהר להיות במרכז. ככה המשיכו החיים, וגם המחשבות. הבטתי כל הזמן באורי, תהיתי ביני לביני על ההתנהגות שלו. כל הזמן אמרתי לעצמי שיש הרבה בנים שהם רגישים יותר, עדינים יותר, שאין לזה משמעות. יום אחד הוא ביקש ללמוד כדורגל, והייתי כל כך שמחה. רשמתי אותו לחוג, קניתי לו תלבושת. עברו כמה ימים וזה נגמר. זה לא התאים לו, לא היה לו טוב שם.

בכיתה ט' או י' הלכתי איתו למוזיאון, הוצגה אז תערוכה של פיקאסו. כשנסענו באוטו, הוא התחיל פתאום לספר לי שהוא מנסה

לשנות דברים אצלו כמו הקול, ההליכה, סגנון הדיבור, תחומי התעניינות, כל זה כדי להיות יותר מאצ'ו, או לפחות כדי להיראות כזה כלפי חוץ. הוא סיפר שבנות תמיד רוצות אותו בתור ידיד נפש. לא יותר מזה. "דווקא אותי, העדין, זה שמדבר יפה ולא בגסות כמו בנים אחרים, הן הופכות לידיד נפש". זה היה לי עצוב. אמרתי לו, "אורי, תהיה מי שאתה, אל תשתנה בכלום, במיוחד לא בשביל אנשים אחרים". בדיעבד אני לא מבינה איך העזתי להגיד לו דבר כזה, אבל האמנתי במה שאמרתי. תפסתי אומץ ושאלתי באותה הזדמנות אם הנטייה המינית שלו ברורה לו. הוא אמר שאין לו ספקות, שהוא נמשך לנשים. הוא אמר את מה שכביכול רציתי לשמוע, אבל אני לא הצלחתי להירגע.

בתערוכה, הראש שלי כבר לא היה בפיקאסו. המשכתי לחשוב על מה שהוא אמר לי. שאלתי אותו שוב למה זה כל כך חשוב לו להשתנות ככה. התשובה שלו היממה אותי – הוא ענה, "אמא, אפילו את חושבת שאני מתנהג כמו הומו". היה לי כל כך קשה לשמוע את זה. לא ידעתי איך להגיב. פחדתי שאם אכחיש הוא לא ידבר איתי על זה יותר, הוא לא יאמין לי.

חזרתי הביתה ואמרתי לאיציק שאורי מבולבל ושנחנו חייבים ללכת לפסיכולוג. גם הפעם הלכנו רק איציק ואני. בפגישה לא הספקנו לשאול שום דבר. הפסיכולוג התחיל לדבר על נושאים לא רלוונטיים. הוא שאל כל מיני שאלות לא לעניין, למה רציתי בן, איך איציק מרגיש עם ההורים שלו ואיך אני עם אמא שלי. לא הבנתי איך כל זה קשור, ואיך הדיון יעזור לי להתמודד עם הבעיות של הבן שלי. קלטנו שלא נקבל ממנו תשובה. חזרנו מהפגישה וסיפרתי לאורי שהלכנו לפסיכולוג, אמרתי לו, "אבא ואני הלכנו לייעוץ כדי שלא נעשה טעויות איתכם, הילדים. אולי גם לך יש משהו שהיית רוצה להתייעץ איתו?". הוא התעצבן ואמר שהוא לא צריך יותר לספר לי

כלום, והטיח בי, "את ישר עושה מזה עניין גדול". בשום אופן הוא לא היה מוכן ללכת לפסיכולוג.

חינכתי את הילדים שלי לפי הערכים שאני מאמינה בהם. אף פעם לא התעכבתי איתם על עניינים טכניים. לא בדקתי אם הם עשו שיעורים או לא, אם הם אכלו או לא. עניין אותי רק מה הם מרגישים. רציתי לדעת שאין להם בעיות מיוחדות. מידי פעם הצצתי בארונות, דפדפתי קלות ביומן בית הספר, בדקתי שהכול בסדר. לא ממש חיטטתי, רק ניסיתי לדעת מה עובר עליהם, לגלות אם יש בעיה, מצוקה אולי, שהם לא מספרים לי עליה. הייתי עם היד על הדופק כי ידעתי שבגיל הזה, שיש בו כל כך הרבה סערות, לא תמיד רוצים לבוא לאמא ולספר לה הכול. עם אורי, לכאורה לפחות, לא הייתה סיבה לדאגה. הוא היה במצב רוח טוב בדרך כלל. הוא היה תלמיד טוב, המורות אהבו אותו, הכרתי את החברים שלו וידעתי שמבחינה חברתית הוא לגמרי מסתדר. ולמרות כל זה המשכתי להרגיש שמשוהו לא בסדר, שמשוהו לא כמו אצל כולם. איציק לא דאג בכלל. הוא אמר שגם אחי הוא טיפוס רגיש ועדין, והוא בכל זאת נשוי עם שתי בנות. פעם אחת שאלתי אותו מה נעשה אם אורי יבוא ויגיד לנו שהוא הומו. "נתמודד עם זה", הוא ענה. אפשר להבין את זה כי איציק לא דומה לי. הוא מאוד פרקטי, יודע לפעול, לתת כתף, להקשיב. אני פועלת ממקום יותר רגשי, אימפולסיבי.

כשאורי התקרב לגיל שמונה עשרה הבחנתי שגם שניים מהחברים הטובים שלו הם קצת עדינים כאלה, ואין להם חברות. באיזשהו שלב שאלתי אחד מהם אם החבר השני הוא הומו. אורי גם היה שם, אבל זה לא הפריע לי. החבר ענה לי, "בטח, את לא יודעת?". אני תהיתי

בקול אם לא חבל שמגיל צעיר כל כך הוא קובע לעצמו משהו כזה. אמרתי משהו על תובנות רציניות מידי לבחור צעיר שלא התנסה באמת. אורי התעצבן. "דווקא ממך לשמוע דבר כזה?", הוא התרגז. הבנתי למה הוא התאכזב כל כך. הייתי בעיניו מעין דמות מופתית של אמא ליברלית, מקבלת, ופתאום אמרתי משהו שלגמרי לא הסתדר עם זה. הוא צדק. הייתי פשוט בורה, ולכן גם לא באמת ליברלית כמו שהוא חשב. אם הייתי יודעת אז מה שאני יודעת היום הייתי מגיבה אחרת, חושבת אחרת.

עברה שנה ואורי התגייס, הוא הגיע להנדסה קרבית. בחודשים הראשונים חששתי כל הזמן שיפגעו בו, שיצחקו עליו. ידעתי שגם בבית הספר הוא היה חוטף מידי פעם את המילה "הומו". לילות שלמים לא ישנתי, היה לי מאוד קשה. רק אחרי שנה בצבא התחלתי להאמין שהמצאתי הכול, שמהו אצלי לא בסדר. החלטתי לנסות להניח למחשבות המטרידות. נרגעתי קצת. באחת החופשות שלו, זה היה בתקופת מלחמת לבנון השנייה, ישבתי בערב מול המחשב. הגדלתי חלון שהיה מוקטן, בלי ממש להתכוון, וראיתי לפני אתר של הומואים. הלב שלי התחיל לפעום מהר, הרגשתי חולשה, ובדיוק אז אורי עבר לידי. כשראה את המסך הוא מיד אמר לי, "אמא, תדעי שזה לא אני". אמרתי לו, "אורי, לא שאלתי שום דבר", והמשכתי לעבוד על המחשב כאילו כלום. עברו כמה דקות והוא שוב בא ואמר, "אמא, זה לא אני". אמרתי לו, "אורי לא שאלתי כלום. לא שאלתי אותך כלום, תעזוב אותי".

הוא נכנס לחדר ואחרי רגע יצא ואמר לי, "אמא, אני בא לכאן עוד שתי דקות, אני רוצה לדבר איתך...". באותו רגע התפללתי לאלוהים שלא ידבר איתי, שרק לא ידבר איתי, שלא יגיד לי את מה שיש לו להגיד. לא רציתי לשמוע. אבל אז הוא הגיע וביקש ממני לצאת החוצה, לגינה. שם הוא אמר לי, "רציתי לספר לך... שאני הומו". זה

היה אחד הרגעים הכי קשים בחיי, הכי קשים. כמו נבואה, כל הזמן ידעתי שיגיע הרגע הזה.

המון מחשבות רצו לי באותו רגע בראש. האשמתי את עצמי שאולי אני גרמתי לזה, שלא יישמתי מספיק את העצה של הפסיכולוג ההוא, הראשון. הייתי מבולבלת מאוד אבל מהר מאוד אספתי את עצמי, לא פרצתי בבכי, לא עשיתי סצנה. חיבקתי אותו ואמרתי לו שזה בסדר גמור, ששום דבר לא משנה לי, שאני רוצה להבין אותו. שאלתי אותו אם הוא בטוח בזה, אם היה לו ניסיון עם נשים. הסברתי לו שלפעמים הפעם הראשונה עם אישה לא הכי מהנה. אבל בתוך כל הניסיון שלי להיות חזקה, אורי שם לב שאני עצובה מאוד. הוא שאל אותי למה. אמרתי שאני חוששת מחיים קשים בשבילו, מבדידות. הוא אמר, "אני לא אהיה בודד אמא, תמיד יהיו לי האחיות שלי, והילדים שלהן יהיו הילדים שלי". ברגע ההוא התחלתי לבכות. זה לא מה שרציתי עבור הבן שלי. היום אני מבינה שגם בדרך שלו יהיה לו טוב, אבל באותו רגע הסטריאוטיפים שטבועים בי ובבני הדור שלי גררו את המחשבות למקומות רעים, לדימויים שראינו בסרטים, דימויים של סוטים בברים אפלים, של סאדו-מאזו. הדעות הקדומות, הבורות, חוסר הפתיחות, הפחדים, הכול הפך לערבוביה אחת גדולה.

אורי סיפר לי על הקשיים, על ההבנה שהוא שונה, על הצורך שלו להתמודד לבד, על כמה שהוא לא רצה להיות כזה. הזכרתי לו את הפעמים שפניתי אליו, שביקשתי שיתיעץ, שאלתי אותו למה אם היה לו כל כך קשה הוא בחר שלא להיעזר באף אחד. הוא אמר, "הייתי מבולבל. אני רק יודע שכשאמרת לי, אז באוטו, 'תהיה מי שאתה', הייתי מאושר. לא הייתי צריך כלום מעבר לזה". שאלתי אותו מי עוד יודע, הוא אמר, "אף אחד חוץ ממך. החלטתי לא לספר לאף אחד לפני שאני מדבר איתך". הוא שאל אם אני רוצה שהוא יספר לאבא.

לא רציתי, העדפתי לספר לו בעצמי.

איציק ואני הלכנו באותו לילה לפגוש חברים, היה מאוחר מכדי להגיד לו שאני כבר לא רוצה ללכת. בדרך לשם סיפרתי לו על אורי ובכיתי. הוא לא אמר כלום. שאלתי אם הוא מעדיף לחזור הביתה והוא ענה, "לא, בואי נצא". יצאנו, אני זוכרת שהזמנתי בירה, אני אף פעם לא שותה בירה. אחרי פחות משעה אמרתי שאני לא מרגישה כל כך טוב, רציתי לחזור הביתה. זה היה לילה קשה מאוד.

למחרת חשתי לי מועקה אדירה, לא יכולתי לבלוע. אמרתי לאיציק שאני מרגישה כמו ביום ההוא, כשאמרו לי שלא יטפלו באמא שלי כי היא במצב סופני. תחושה של אובדן היכולת לעשות משהו, חוסר שליטה, חוסר יכולת לפעול. שאלתי אותו אם הוא מתכוון לדבר עם אורי. הוא ענה שלא, שהוא צריך את הזמן שלו. ביום ההוא איציק ואני רצינו להיות ביחד. זה נתן לנו הרגשה טובה לדעת שהמקום המיני בינינו לא נפגע, שהדמיון לא בורח למקומות לא טובים בזמן שאנחנו ביחד. גם אנחנו בסך הכול זוג, ופחדתי שהידיעה על אורי תחלחל לתוך הפנטזיות הרגשיות שלנו, לתוך מערכת היחסים בינינו, כבני אדם מיניים לכל דבר. אורי הספיק בינתיים לספר לאחותו הגדולה והיה באופוריה, הוא הרגיש שפתחו לו את הדלת. אחותו לא ראתה בזה משהו קשה כמו שאני ראיתי. היא אמנם הבינה את התגובה שלי, אבל לא הייתה שותפה לה.

אחרי אותו לילה, אחרי השיחה, הרגשתי מרוחקת מאורי. לפני כן היינו מאוד קרובים, אבל פתאום לא היה לי נעים שהוא בסביבה. לא הרגשתי בנוח עם הנוכחות שלו, וזה כאב כל כך. כשהוא נסע לבסיס ביום ראשון איציק נתן לו את החיבוק הרגיל, הנשיקה הרגילה והכסף הרגיל. עבר יום אחד, וכשדיברנו בטלפון, הוא אמר שהוא מצטער שאמר לי את זה ככה, שהוא זרק עליי את החבילה הכבדה הזו וברח. הוא בכה בשיחה ההיא. סיפרתי את זה לאיציק. עברה שעה ואורי

התקשר שוב, וגם הפעם בבכי. שאלתי אותו מה קורה, רציתי שלא יבכה יותר. הוא הסביר לי שעכשיו הוא בוכה משמחה כי אבא התקשר אליו ואמר, "אנחנו נדבר על זה בבית, תן לי את הזמן, אבל מבחינתי הכול בסדר".

קיבלנו את הבן שלנו, עם זה אין לי בכלל בעיה. הבן שלי זה הבן שלי. השאלה היא איך מקבלים את הקונספט, את דרך החיים הזו, שלאדם סטרייט ודי מרובע כמוני קשה להבין. דברים שאני יכולה לחוות, אני יכולה להבין. גם אם אני לא אוהבת אותם בעצמי, אני יכולה לדמיין איך משהו אחר יכול. למשל, טעם של אוכל אני יכולה לאהוב או לא, אבל אף פעם לא אגיד, "איך אנשים אוכלים את הדבר הזה". לעומת זאת, אני לא יכולה להבין מה עומד מאחורי הרגש שיש לאורי. זה מעבר ליכולות שלי. כשאני מדברת עם הבת שלי, אני יכולה לדעת אילו חוויות היא עוברת עם בן הזוג שלה, כי הן מוכרות לי. אני יכולה לקוות שהן תמיד יהיו חיוביות, מספקות ומלאות רוך ואהבה. אבל פה, זה משהו שקשה לי לדמיין. אני חסרת יכולת להבין את הקבוצה הזאת.

לסביות קל לי להבין. לגיסתי יש אחות תאומה, לסבית, שחיה עם אישה. הן התחתנו באירופה וחיות שם. אנחנו מאוד אוהבים אותן, את שתיהן, כשהן באות לארץ הן תמיד אצלנו. הילדים גדלו כשהם רואים אותן, אף פעם לא הסתרנו, להיפך. אבל עם הילד שלי זה אחרת, ואחרת כשמדובר בהומוסקסואלים. אולי אני אומרת כאן משהו בעייתי, אבל יש בי יותר הבנה ליחסים בין נשים מאשר ליחסים בין גברים. בתור אישה, אני יכולה להבין יחסים בין נשים. אני יכולה לדמיין ולחוות את זה במחשבה. יחסים בין גברים ברמה הארוטית, קשה לי לדמיין. לכן, גם אם מהרגע הראשון ברור לי שאני מקבלת

את אורי, ואני לא מאמינה שיש מישהו שלא מקבל את הבן שלו, עיקר הקושי שלי היום הוא להתמודד עם כל הנושא, לקבל את זה ברמת הכלל. אנחנו נמצאים במקום נוח יחסית. הבן שלי מוקף בחברים שהם תלמידים טובים ממשפחות מצוינות, אנחנו מכירים את ההורים. אני יודעת שכשהם יוצאים הם כולם ביחד. אין לי מחשבות עליו מסתובב אבוד ובודד ברחובות ומחפש איפה לבלות. פעם אחת הוא לקח אותי לפאב של הומואים בתל אביב. דמיינתי מקום אפל, אבל ראיתי משהו אחר לגמרי וזה מאוד הקל עליי.

יש לי תקווה שאורי יעשה תמיד את ההחלטות הנכונות, שימצא זוגיות טובה, אהבה אמיתית. אני בטוחה שנתנו לו כלים שיאפשרו לו להיות אדם טוב לחברה, והוא אכן אדם טוב. הוא שירת בצבא, ולמרות הקושי הבלתי נמנע, הוא לא עזב באמצע ולא ביקש תנאים מיוחדים. אני מאמינה שיש לו יכולת להתמודד עם הקשיים ולבחור בדרך הנכונה. נשאר לי רק לקוות שהחברה תמשיך להתקדם מבחינת פתיחות וקבלה.

